

Ministerstvo spravedlnosti ČR

Vyšehradská 424/16

128 10 Praha 2

Prostřednictvím datové schránky

K rukám ministra spravedlnosti

Na vědomí Odboru insolvenčnímu, soudních znalců a tlumočnicků

V Praze dne 12. 3. 2026

Věc: **Podnět k výkonu dohledu nad znaleckou činností
Kriminalistického ústavu Policie ČR**

Přílohy: dle seznamu na konci textu

Vážený pane ministře,

dovoluji si Vám tímto zdvořile podat jménem asociace **A.P.P.L. z. s.**, IČO: 215 22 511, se sídlem Školská 689/20, Nové Město, 110 00 Praha 1 (dále jen „**Asociace**“) podnět k prověření odborných postupů Kriminálního ústavu Policie ČR (tj. ústavu zapsaného v seznamu ústavů kvalifikovaných pro znaleckou činnost vedeném Ministerstvem spravedlnosti, a to mimo jiné v oborech kriminalistické a fyzické chemie) (dále jen „**KÚ**“), neboť jsme přesvědčeni, že existují vážné pochybnosti, zda je při stanovení obsahu THC v konopí v rámci trestních řízení dodržována povinnost vykonávat znaleckou činnost s odbornou péčí a podle nejnovějších vědeckých poznatků, jak to vyžaduje zejména § 28 odst. 5 zákona č. 254/2019 Sb., o znalcích, znaleckých kancelářích a znaleckých ústavech (dále jen „**zákon o znalcích**“), a zda je respektována právní úprava vymezující okruh návykových a příbuzných látek.

Tento podnět se tedy týká znalecké činnosti KÚ v rámci trestních řízení, při které je podle našeho přesvědčení systematicky porušováno ustanovení § 28 odst. 1 a odst. 5 zákona o znalcích, jakož i základní zásady trestního řízení.

Toto porušování pak spočívá v tom, že KÚ při stanovení obsahu delta-9-tetrahydrokanabinolu (dále jen „**THC**“) v konopných vzorcích pro účely trestního řízení používá analytickou metodu, která:

- není určena pro forenzní účely;
- systematicky (ze samotné její povahy) navyšuje naměřenou hodnotu THC oproti skutečnému stavu vzorku v době zajištění;
- zahrnuje do rozhodné hodnoty THC i chemickou sloučeninu, která není z pohledu zákona definována jako návyková látka ani jako její prekurzor.

Asociace v tomto ohledu považuje za zásadní, že v České republice neexistuje jednotná, právně závazná metodika stanovení obsahu THC pro účely trestního řízení, a že KÚ proto přebírá a aplikuje metodiku původně určenou pro zemědělské účely, a nikoli metodiku cíleně koncipovanou pro forenzní zjišťování obsahu návykové látky v konkrétním vzorku.

Tento podnět si tak Asociace dovoluje odůvodnit následovně.

Ad I.) Terminologie a vědecký základ

Živá rostlina konopí obsahuje primárně látku THCA (kyselina tetrahydrokanabinolová), přičemž tato látka není uvedena na žádném seznamu dle nařízení vlády č. 463/2013 Sb., o seznamech návykových látek, nařízení č. 456/2025 Sb., o seznamu psychomodulačních látek či nařízení č. 11/2025 Sb., o seznamu zařazených psychoaktivních látek, a jejíž držení je tedy *de iure* legální.

Procesem dekarboxylace při zahřátí nad cca 110 °C však chemicky dochází u konopí k přeměně látky THCA na látku THC, což KÚ výslovně potvrdil, když uvedl, že při stanovení množství THC ve vzorku konopí používá metodu plynové chromatografie ve spojení s plameno-ionizačním detektorem (GC-FID), přičemž při této metodě dochází právě k zahřátí vzorku konopí nad 110 °C (i více než 300 °C).

Pokud pak testovaný vzorek konopí obsahuje THCA, dojde touto metodou testování k přeměně THCA na THC. V důsledku toho je k posouzení zákonných limitů používána hodnota, která fakticky odpovídá „celkovému THC“ po termické dekarboxylaci, nikoli stavu vzorku v době zajištění.

S ohledem na výše uvedené tak popsaným postupem KÚ není zjištěna skutečná hodnota obsahu THC v konopí, ale pouze potenciální hodnota THC, tj. hodnota, která vznikne až v důsledku laboratorní tepelné manipulace.

KÚ metodiku GC-FID odůvodňuje s odkazem na Nařízení (EU) 2017/1155 (dále jen „**Nařízení**“), nicméně nelze přehlížet skutečnost, že toto nařízení je zemědělský předpis, který stanovuje metodu pro kontrolu odrůd průmyslového konopí při zemědělské produkci (k tomu podrobněji níže).

Dle vyjádření KÚ (č. j. KU-8356-2/ČJ-2025-2305K0) je navíc kyselina tetrahydrokanabinolová (THCA) v některých případech označována jako „*prekurzor*“ návykové látky THC, přičemž toto označení je využíváno k odůvodnění používání metody plynové chromatografie s plameno-ionizační detekcí (GC-FID) v trestních věcech.

Tímto postupem KÚ fakticky rozšiřuje okruh právně relevantních látek nad rámec zákona a podzákonných předpisů tím, že do rozhodné hodnoty THC zahrnuje i složku, kterou právní úprava výslovně nepokrývá. Je přitom nepochybné, že posouzení, zda má být THCA regulována jako návyková látka či prekurzor, náleží zákonodárci a nikoli znaleckým ústavům.

Příloha:

- *Přípis KÚ ze dne 30. 9. 2025, č. j. KU-8356-2/ČJ-2025-2305K0.*

Asociace si k tomu navíc dovoluje uvést, že není vůbec rozhodné, zda KÚ uvedený postup testování odůvodňuje tím, že THCA považuje za prekurzor, neboť THCA není prekurzorem ve smyslu ustanovení § 289 odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestního zákoníku (dále jen „**trestní zákoník**“), ani ve smyslu rozhodovací praxe českých soudů (viz např. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 09.11.2011, sp. zn. 8 Tdo 1363/2011 či stanovisko Nejvyššího soudu ze dne 21. 9. 2022, sp. zn. Tpjn 301/2018).

Ad II.) Vztah k Nařízení (EU) 2017/1155

Nařízení bylo přijato na základě čl. 35 odst. 2 a 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1307/2013, které Komisi zmocňuje k přijímání aktů v oblasti přímých plateb zemědělcům v

rámci společné zemědělské politiky, včetně stanovení podmínek pro poskytování plateb na plochu v případě pěstování konopí. V preambuli Nařízení je výslovně uvedeno, že Komise je zmocněna stanovit postup „pro určování odrůd konopí a ověřování obsahu tetrahydrokanabinolu (obsahu THC) v těchto odrůdách“, přičemž tento postup je konkrétně rozpracován v technické příloze jako metoda pro určování odrůd konopí (hemp) a ověřování jejich obsahu THC pro účely kontrol podle čl. 32 odst. 6 Nařízení, tedy za účelem posouzení způsobilosti těchto odrůd k přímým platbám v rámci společné zemědělské politiky, nikoliv k obecné regulaci konopí, či snad pro účely trestního řízení.

Nařízení je tak určeno pro posouzení genetické vlastnosti odrůdy, nikoliv pro zjištění obsahu konkrétní látky v konkrétním forenzním vzorku a záměrně kalkuluje celkové THC jako součet THC a THCA po umělé dekarboxylaci, tedy uvádí maximální možný obsah THC pro zemědělské účely.

Tímto postupem KÚ bez dalšího přenáší zemědělskou metodiku určenou pro kontrolu odrůd v do trestního řízení, čímž dochází k faktickému posunu rozhodného kritéria, neboť namísto stanovení skutečného obsahu THC v době zajištění vzorku se vychází z hypotetického „celkového THC“ po umělé dekarboxylaci, které je pro zemědělské účely záměrně konstruováno jako nejvyšší možný obsah THC.

Je přitom zarážející, že KÚ sám ve svém přípisu ze dne 30. 9. 2025 (č. j. KU-8356-2/ČJ-2025-2305K0) uvádí, že metoda HPLC je závazná pro oblast farmacie, avšak odmítá ji aplikovat s odůvodněním, že byla určena pro jiný obor, přičemž zároveň používá metodu určenou pro zemědělský dohled nad odrůdami.

Příloha:

- Přípis KÚ ze dne 30. 9. 2025, č. j. KU-8356-2/ČJ-2025-2305K0

Tento selektivní přístup, tj. odmítnutí HPLC metody jako „neforenzní“ a bez dalšího převzetí GC-FID metody jako „forenzní“ postrádá nejenom jakékoli vědecké odůvodnění, ale i elementární úvahu, která by mohla odůvodňovat postup KÚ ve smyslu ustanovení § 28 odst. 5 zákona o znalcích.

Ad III.) Vztah k doporučeným metodám UNODC a povaze používané metodiky

Jak již bylo uvedeno výše, KÚ v trestních věcech používá metodu GC-FID, která vychází z referenčního postupu pro stanovení „obsahu THC“ používaného pro účely zemědělství. Manuál OSN „Recommended methods for the identification and analysis of cannabis and cannabis products“ (ST/NAR/40) a jeho aktualizované verze vydané UNODC (dále jen „Manuál“) přitom upozorňují na skutečnost, že při analýze pomocí plynové chromatografie dochází k termické dekarboxylaci kyselých forem kannabinoidů (např. THCA) na neutrální THC, což zákonitě vede k odlišnosti mezi koncentrací THC ve vzorku v době zajištění a hodnotou zjištěnou po provedené analýze.

Manuál dále výslovně konstatuje, že analýza metodou GC-FID nevypovídá o skutečném obsahu THC přítomného v době zajištění z důvodu tepelné dekarboxylace THCA při teplotách 250–300 °C a pro zjištění skutečného stavu vzorku Manuál doporučuje metodu kapalinové chromatografie (HPLC), která pracuje při teplotě okolí a chemickou strukturu vzorku nemění.

Příloha:

- *Recommended methods for the identification and analysis of cannabis and cannabis products – UNODC.*

Asociace se přitom přesvědčena, že Manuál je pro forenzní praxi KÚ v konečném důsledku závazný, neboť KÚ (jakožto akreditovaná forenzní laboratoř) je povinen postupovat dle ISO/IEC 17025:2017 (čl. 7.2.1 a 7.2.2), tj. používat metody validované jako „*fit for purpose*“ pro konkrétní analytický účel.

Příloha:

- *ISO/IEC 17025:2017.*

Pokud je pak metoda GC-FID validovaná pro zemědělskou kontrolu konopných odrůd, není možné dojít k závěru, že by byla vhodná pro stanovení skutečného obsahu THC v době zajištění. Nevhodnost této metody pak podle Asociace přímo vyplývá již ze zmíněného ustanovení § 28 odst. 5 zákona o znalcích, které vyžaduje, aby znalecký posudek byl zpracován v souladu s obecně uznávanými postupy a standardy daného oboru, přičemž Manuál představuje právě tento mezinárodní konsensus forenzní chemie, který Evropská síť forenzních vědeckých institutů (dál jen „ENFSI“) sama označuje za autoritativní zdroj.

Asociace kontaktovala v této věci sekretariát ENFSI s dotazem na metodické standardy pro analýzu kanabinoidů v konopných květech, včetně otázky, jak ENFSI přistupuje k (a) principu „*fit for purpose*“ při výběru metody, (b) dopadu tepelné dekarboxylace THCA při GC-FID na výsledek měření a (c) souladu s evropskými lékopisy, které pro oddělené stanovení THC a THCA doporučují HPLC/LC-MS.

Sekretariát ENFSI v reakci na tento dotaz sdělil, že pro osvědčené postupy měření je vhodné postupovat podle výše zmíněné metodiky UNODC, tj. podle Manuálu. Podle Asociace je proto nepřijatelné, aby KÚ argumentoval absentující metodikou ENFSI za situace, kdy ENFSI za tuto závaznou metodiku považuje právě Manuál.

Příloha:

- *Přípis ENFSI ze dne 16. 10. 2025.*

Ad IV.) Právní posouzení

Základní povinností znalce podle ustanovení § 1 odst. 3 zákona o znalcích je vykonávat znaleckou činnost s odbornou péčí, nezávisle a nestranně, přičemž tato povinnost je dále konkretizována v ustanovení § 28 odst. 5 zákona o znalcích, které vyžaduje, aby byl znalecký posudek zpracován v souladu s obecně uznávanými postupy a standardy daného oboru a odvětví.

Z ustanovení § 35 odst. 2 ve spojení s ustanovením § 3 zákona o znalcích plyne, že Ministerstvo spravedlnosti je orgánem dohledu, který prověřuje, zda znalci postupují v souladu s tímto zákonem, právními předpisy vydanými k jeho provedení a obecně uznávanými postupy a standardy daného oboru a odvětví.

Orgán dohledu je přitom oprávněn posuzovat věcnou správnost znaleckého posudku, včetně toho, zda znalec postupoval s odbornou péčí a zda je posudek v souladu s obecně uznávanými postupy a standardy. Výkon tohoto dohledu je přitom povinností Ministerstva spravedlnosti, a to včetně posuzování vhodnosti metodiky, kterou znalec při podání znaleckého posudku použil (viz msp.gov.cz, Dohled nad znaleckou a tlumočnickou činností).

Z výše popsaných důvodů je však postup KÚ v rozporu nejen se zásadou zákonnosti, ale i s požadavkem, aby znalec vykonával znaleckou činnost s náležitou odbornou péčí, nestranně a v souladu s aktuálním stavem vědeckého poznání a uznávanými standardy oboru, jak plyne právě z ustanovení § 28 odst. 1 a 5 zákona o znalcích.

Asociace je přitom přesvědčena, že současná praxe KÚ má dalekosáhlé důsledky, které se promítají do trestního řízení, a tím do sféry základních lidských práv trestně stíhaných osob, neboť KÚ není oprávněn „dotvářet“ trestněprávní regulaci tím, že bude jako návykovou látku fakticky posuzovat i látky, které zákonodárce do příslušných seznamů nezařadil, či je kvalifikovat jako prekurzory, aniž by k tomu existovala výslovná právní úprava. Takový postup překračuje meze znalecké činnosti a zasahuje do pravomoci zákonodárce.

Základní zásada *nullum crimen sine lege*, zakotvená v článku 39 Listiny základních práv a svobod vyžaduje, aby trestní odpovědnost vždy vycházela jen ze zákona, přičemž konopí je sice obecně považováno za návykovou látku, avšak zákon o návykových látkách ve spojení s podzákonnými předpisy vyjímá konopí s obsahem THC do 1 % z režimu návykových látek, čímž de facto stanovuje hranici trestnosti, která činí právě 1 % THC a nikoli 1 % potenciálního THC, tj. součtu THC a THCA.

Pokud tak bude GC-FID metodou naměřeno 1,03 % obsahu THC v konopí, zatímco HPLC metodou bude naměřeno 0,85 % obsahu THC a 0,205 % THCA v konopí, měla by být aplikována tato druhá metoda, a to nejen z důvodu výše uvedeného, ale i s ohledem na zásadu *in dubio pro reo*, když fakticky může dojít k tomu, že trestnost jednání obviněné osoby se neodvíjí od skutečného obsahu THC ve vzorku konopí v době jeho zajištění, ale od toho, jaká je zvolena metoda měření obsahu THC.

S ohledem na výše uvedené je tak Asociace přesvědčena, že KÚ v rámci své činnosti pro účely trestního řízení užívá systematicky metodu, která zkresluje skutečný obsah THC v rostlinách konopí.

KÚ jako znalecký ústav disponuje kapacitami a vybavením umožňujícími aplikaci metod s nižší mírou zkreslení, přesto však nadále volí metodiku, která je levnější a historicky převzatá z oblasti právní úpravy v zemědělství, ačkoli je pro trestněprávní účely z vědeckého hlediska zcela objektivně nevhodná.

Pokud pak odhlédneme od toho, že je takovýto postup zcela nepřípustný zejména s ohledem na zásadu presumpce nevin, zásadu *in dubio pro reo* a zásadu *nullum crimen sine lege*, nelze se podle Asociace spokojit s tím, aby trestní odpovědnost osob byla zakládána na metodice, která systematicky zvyšuje hodnotu rozhodné látky nad stav zjištěný v době zajištění vzorku a která navíc zahrnuje i složky, jež právní úprava výslovně neupravuje jako návykové látky.

Asociace pak podává tento podnět právě s ohledem na skutečnost, že uvedená praxe KÚ podle ní představuje systémové riziko, které podstatným způsobem ovlivňuje trestní řízení, jakož i trestnost jednání, které však nenaplnuje znaky skutkové podstaty daného trestního činu.

Tento podnět je pak také činěn pod tíhou skutečnosti, že české právní předpisy žádným způsobem nestanovují, jakým způsobem má být v případě trestního řízení testováno konopí na obsah THC, když zvolení konkrétní metodiky je čistě na uvážení KÚ.

Asociace si pak je vědoma toho, že uvedený postup testování konopí ze strany KÚ může být napaden a zpochybněn vždy v konkrétním trestním řízení, nicméně s ohledem na skutečnost, že dle vědeckých poznatků je metoda měření obsahu THC užívaná KÚ nepřesná a při její aplikaci dochází k navýšení zjištěného množství THC, je podle Asociace nepřípustné, aby KÚ tuto metodu (ať již na popud orgánů činných v trestním řízení, tak na základě svého uvážení) v rozporu s vědeckými standardy nadále aplikoval, a aby tak nebylo zajištění řádného testování obsahu THC ponecháno pouze na úvaze konkrétního soudu či aktivní obhajobě trestně stíhaných osob.

Ad V.) Zahraniční vývoj (Dánské království)

Ve věci stanovení obsahu THC v konopných produktech pro trestněprávní účely si Asociace dovoluje upozornit na rozsudek Vestre Landsret ze dne 9. 3. 2023 ve věci prodeje konopného oleje, v němž dánský odvolací soud dospěl k závěru, že není možné založit trestní odpovědnost pouze na součtu THC a THCA, pokud právní úprava výslovně upravuje limit pro THC a nikoli pro THCA.

Po tomto rozsudku vydaly dánské orgány materiál „Orientering om opfølgning på Vestre Landsrets dom om måling af THC-indhold“ (REU, Alm.del, bilag 276), ze kterého vyplývá že:

- v konkrétní věci byla jako problematická shledána právě plynově chromatografická metoda, která nerozlišovala mezi THC a THCA a vedla tak k nadhodnocení rozhodné hodnoty THC;
- na základě rozsudku Vestre Landsret vydal dánský nejvyšší státní zástupce závaznou instrukci všem státním zastupitelstvím, podle níž má být posuzována pouze koncentrace neutrálního THC bez započtení THCA, a současně má být přezkoumáno, zda nejsou dány důvody k obnově již pravomocně skončených věcí, v nichž bylo rozhodné THC kritérium založeno na souhrnu THC a THCA.

Příloha:

- *Orientering om opfølgning på Vestre Landsrets dom om måling af THC-indhold“ (REU, Alm.del, bilag 276, j. č. 2888350) včetně úředního překladu.*

Asociace si je samozřejmě vědoma rozdílné právní úpravy v České republice a v Dánském království, nicméně nelze odhlížet od skutečnosti, že KÚ odůvodňuje svůj postup právě s odkazem na nařízení EU, které je aplikovatelné ve všech členských zemích, a proto se Asociace domnívá, že zjištěné závěry v Dánském království mohou být podnětné i pro tuzemskou praxi, zvláště v situaci, kdy stejně jako v Dánském království není THCA považováno za návykovou látku ve smyslu trestních předpisů.

Ad VI.) Závěr

Asociace se obává, že popsaná praxe KÚ vede nejenom k nesprávným odborným zjištěním stran obsahu THC ve vzorcích konopí, ale navíc může v konkrétních trestních řízeních vést k zásahům do celé řady základních práv a zákonných garancí dotčených osob (jako je právo na spravedlivý proces podle čl. 36 Listiny základních práv a svobod), jakož i k porušení základních zásad trestního řízení (jako je *nullum crimen sine lege* a *in dubio pro reo*).

Ambicí Asociace pak v žádném případě není zasahovat do nezávislosti soudu a jejich rozhodování, nicméně je současně přesvědčena, že popsaná praxe KÚ představuje systémové riziko, a to zvláště v situaci, kdy zjištění obsahu THC v konopí je otázkou odbornou, kterou soudy zjišťují právě prostřednictvím znalecké činnosti.

I pokud by pak Asociace zcela přehlédla skutečnost, že současnou praxí KÚ dochází k navyšování skutečného obsahu THC v konopí (v době zajištění vzorku), nelze přehlížet, že již z povahy trestního řízení a v situaci, kdy zde existují dvě rozdílné vědecké metody měření obsahu THC v konopí a na základě každé z těchto metod zákonitě dojde ke zjištění rozdílného obsahu THC, by měla být vždy zvolena ta metoda, která je pro stíhané osoby příznivější.

S ohledem na vše výše uvedené je tak Asociace přesvědčena, že je na místě:

- prověřit, zda stávající metodika KÚ pro stanovení obsahu THC v konopí odpovídá zákonným požadavkům a zásadám trestního řízení, jakož i požadavkům na znaleckou činnost dle zákona o znalcích;
- zvážit vydání metodického stanoviska či jiného nástroje sjednocujícího praxi znalců v oblasti analýzy konopí tak, aby byla zajištěna právní jistota a respekt k limitům vyplývajícím z právní úpravy návykových látek;
- zvážit iniciaci (ve spolupráci s Ministerstvem zdravotnictví a Ministerstvem zemědělství) revizi relevantní podzákonné úpravy a interních předpisů, tak aby se pro trestněprávní účely nevyužívaly postupy zjevně určené pro oblast právní úpravy v zemědělství.

A.P.P.L. z. s.
zastoupen
Nikolayem Lezhnevem, předsedou

Přílohy:

1. Přípis KÚ ze dne 30. 9. 2025, č. j. KU-8356-2/ČJ-2025-2305K0.
2. Recommended methods for the identification and analysis of cannabis and cannabis products – UNODC.
3. ISO/IEC 17025:2017.
4. Přípis ENFSI ze dne 16. 10. 2025.
5. Orientering om opfølging på Vestre Landsrets dom om måling af THC-indhold“ (REU, Alm.del, bilag 276, j. č. 2888350) včetně úředního překladu.